

— **Tovariši članinci**, ki poznajo turo Luče, Korošica, Ojstrica, Planjava, Kamniško sedlo in bi se hoteli te ture udeležiti takoj po pokrajinski skupščini v Celju, naj se mi čimprej javijo — Vilko Mazi, gluhonemnica, Ljubljana.

— **Popravek**, Relief, ki smo ga zadnjič omenili, ne stane 6000, ampak samo 600 Din (šest sto dinarjev), katero napako je napravil tiskarski škrat.

— **Poljoprivredni glasnik**, Izšla je junjska številka te revije, ki je posvečena izključno Sloveniji in nosi tudi podnaslov »Slovenačka sveska«. V tej številki je natančno opisan razvoj našega narodnega gospodarstva. Vsebinske številke obsega sledeče članke: Ing. Petkovšek: Zemljoradnja onsej in opšti ekonomski značaj v Sloveniji. Petriček: Hmeljarstvo v Sloveniji. Prijol: Vočarstvo v Slovenskoj Nadalini. Članek opisuje vinogradništvo, živinorejo, planšarstvo, mlekarstvo, konjarstvo itd. Ker prinaša ta glasnik obravnavo o vseh panogah našega narodnega gospodarstva ga toplo priporočamo. Naroča se Novi Sad, Železniška ul. br. 20.

— **Članstvu okrajnega učiteljskega društva za ljubljansko okolico** Potrjujem da sva s tov. Šmajdkom vložila protest (ugovor) proti pravilnosti izvolitve odbora našega društva in to tako, i. ko sva dobila pravila od društva (po petih mesecih!) Tov. Šmajdek je na dan volitve hrupno (!) zahteval pravila, katerih pa odbor ni imel »pri rokah«, pozneje jih je iskal pri poverjeništvu UJU (Jelenc, Dimnik) a tam jih niso imeli. Šele junija t. l. je prinesel tisk družstva tovarišu Šmajdku pravila, na podlagi katerih sva vložila ugovor. Tovariš predsednik se zato lahko čudi, da se šele po tolikih mesecih vložil ugovor, ker poprej ni bilo dobiti pravil. Kaj je poverljivi volitveni listek, to bo določila druga instanca in na podlagi tega določila bo ugovor veljaven ali ne. Na ostale besede tovariša predsednika ne reagiram. — Šmajdek I. r. Germek I. r.

— **Popravek k proračunu** Pri poročilu o proračunu je nastala majhna napaka, ker se pri ponovni korekturi ni upošteval popravek številke na rokopolisu. Pri postavki »Učiteljski Tovariš« se ima glasiti postavka 2135 članov a 22.53 v skupnem znesku 48.191, 55 Din ter bi bili potem skupni prejemki za račun »Učit. Tovariša« za 64.05 Din višji.

— **Zlati jubilej mature leta 1876**, obhajajo ta mesec od bivših 12 učiteljskihnikov (7 Slov., 5 Nem.) prvega četrtega letnika v Mariboru. Še danes že upokojeni nadučitelji Slovenci: Dominkuš Jurij v Št. Petru pri Radgoni, Paulšek Ivan v Račnem, Živko Avguštin v Slivnici pri Mariboru in Nemci: Simchen Gustav, Wachschütz Fr., Weklitsch Karl. Umrli pa so Slovenci: Dobnik Jožef na Ponikvi, Meiovšek Konrad v Reki, Vreča Miha v Negovi, Wračko Ernest v Št. Jerneju in Nemca Allitsch August in Wadacher Alojzij v Mariboru. Preostali slovenski učitelji monirami čestitamo!

— **Umrli** v Konjicah ga. M. Schellova, soproga bivšega oblasnega šolskega nadzornika Henrika Schella, v Ljubljani pa ga. A. Horvata soproga tov. Rudolfa Horvata star. in mati tov. Rudolfa Horvata, učitelja v Škofji Loki. — Obema prizadetima rodovinama naše sožalje!

## Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

— **Napredovanja**, V 3. grupo II. kategorije so pomaknjeni: Roza Irzolič Ormož, Marica Cimperman Smartno pri Paki, Ana Lazar Mengeš, Marija Prištov-Čuk Vič, Danica Lederhas v Zagorju, Amalija Punčič v Gor. Logatcu. — V 4. grupo II. kategorije: Miroslav Počkal v Ksaveriji, Leopoldina Počkal v Ksaveriji, Milena Konečnik Gornji grad, Ela Herzog Vučja vas, Gabrijela Culnik Reka pri Hočah, Josip Makovec v Devici Mariji v Polju, Alfonz Inkret Preddvor, Slobodan Živojinović v Bojancih.

## Polemika.

### »KLUB PRISIELJENIH UCITELJEV«.

Tov. Ribičič se vedno vztraja pri svojem klubu »priseličenih« učiteljev iz razlogov, kakor ga jaz razumem da bo de klub izposloval priseličenim učiteljem službe in državljanske pravice. Ne morem verjeti njegovi naivnosti, da si bo klub pridobil tako avtoriteto pred oblastmi.

Vztrajam pri svojem mnenju, da je tudi v tem oziru klub nepotreben in odveč in celo škodljiv, ker imamo svojo stanovsko organizacijo, katere dolžnost je zavzeti se za priseličene učitelje in prepričan sem, da bo v tem oziru organizacija imela večje in pozitivnejše uspehe nego klub, ki bi živel od slučaja do slučaja. In če bi imel klub samo to nalogo, zakaj neki ni tvoril kader tega kluba samo priseličeno učiteljstvo?

Zakaj tako omalovaževanje ostalega učiteljstva, ki slučajno ne spada med »priseličene« učitelje? Ali smo opravičeni, da dvomimo nad njih »velikodušnostjo«?

Prepričan sem, da je malo takih med tuierodnimi tovariši, ki ne bi privoščili svojemu tovarišu onstran meje službe in drž. pravic v tej državi. In vendar to učiteljstvo tvori svojo stanovsko organizacijo, in organizacija kot taka je moralno prisiljena nuditi pomoč v vsakem oziru.

Sai nismo stvorili organizacije radi lepšega, temveč da pomagamo vsakemu v njeno stroko spadajočemu članu v pravnem, moralnem in če treba tudi v materialnem oziru katere delokroge ne sme

nehati ob državni meji in ob državljanstvu SHS.

Moremo si misliti da bi zamogel klub tudi v tem oziru nadomeščati organizacijo, v kateri so poleg »priseličenih« učiteljev tudi ostali člani vseh pokrajin države, ki na znotraj in zunaj reprezentirajo moč, kakršne ne poseduje sedaj nobena slična organizacija v državi.

S to polemiko se pred javnostjo le smešimo, ker si nismo še na jasnem, zakaj neki imamo stanovsko organizacijo. Radi tega zaključim od strani debato o tem nesrečnem »klubu priseličenih učiteljev« in vztrajam pri strogo strokovni stanovski organizaciji brez vsakih priveskov, dasiravno sem za svojo osebo prepričan, da ravno razni klubi in njih propagatorji bodo glavna ovira udeležitvi enotne strokovne stanovske organizacije UJU, kar nam bo pokazala najbližja bodočnost.

Več smisla ter razuma za ustvaritev tako željene enotne strokovne, stanovske organizacije bi bilo na mestu ravno v sedanjih dobi v dobi revolucije v naših vrstah. Korakati moramo k enotnemu cilju.

Josip Macarol.

## Iz seje ožjega sosveta Pov. UJU Ljubljana.

—pov. Seja eksekutive sosveta UJU — poverjeništvu Ljubljana dne 5. julija 1926.

Navzoči so bili: Gnus, Dimnik, Fegic, Lapaine in Rus.

Poverjenik tov. Gnus otvori sejo, ki jo je moral sklicati vsled sklepa ožjega sosveta z dne 16. junija t. l. Prečita zapisnik nadzornega odbora z dne 27. junija ter ga da na razpravo. Napravili so se po stvarni in temeljiti debati sledeči sklepi:

1. Bivšega poverjenika g. Luko Jelencja je pisмено pozvati, da podpiše račune za upravno leto 1925.

2. Račune poverjeništvu za leto 1926, in »Zvončka« za l. 1925/26 pregleda na seji ožjega sosveta dne 16. junija določen odsek, sestoječ iz tovarišev Gruma, Keclia in Kobala. O tem je obvestiti tudi tov. Luznarja.

3. Tov. Knafliču odgovorimo na njegovo pismo. Predlog o progasu (deklaraciji) pa izročimo stanovsko-političnemu odseku.

## Naša gospodarska organizacija.

### VABILO

na redni občni zbor društva »Učit. Samopomoč«, ki se bo vršil v nedeljo, dne 18. julija 1926 ob 1/2 8. uri zjutraj v veliki dvorani »Narodnega doma« v Celju s sledečim vzporedom:

1. Načelnikovo poročilo za zadnje poslovno dobo.
2. Poročilo računskih pregledovalcev.
3. Samostojni predlogi
4. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
5. Slučajnosti.

Udeležite se ga v velikem številu!

### Odbor.

Opomba: Ako ob 1/2 8. uri sklicani zbor ne bi bil sklicen, se otvori pol ure pozneje drugi, ki je sklicen pri vsakem številu (§ 12. a). Samostojne predloge je poslati do 10. julija 1926 Učiteljski Samopomoči v Ljubljani.

## UCITELJSKA SAMOPOMOČ — OTROŠKO ZAVAROVANJE.

### V. Zaključek zavarovalne dobe.

1. Zavarovanje preneha z dovršenim 21. letom. Vsako vplačevanje članskih prispevkov se s tem dnem ustavi, preneha pa tudi vsaka obveznost za izplačilo posmrtnine. Starši so si zavarovali za slučaj smrti svojih otrok denarno podporo za dobo od 6. do 21. leta.

2. Zavarovanje preneha s smrtjo ali z dovršenim 21. letom, v zadnjem slučaju se zavarovancu, oziroma staršem njegovim izplača odpravnina (dota). Odpravnina je lahko prav toliko kot posmrtnina, lahko pa manjši ali večji znesek. Člani bi plačali odpravnino s članskim prispevkom.

Če se uvede to zadnje (V. 2.) zavarovanje, bo vplačilo seveda večje. Poza biti pa ne smemo, da se z zavarovanjem po V. 1. dobi denarna podpora le tedaj, če umrie zavarovani otrok v tem ko se pod V. 2. izplača posmrtnina roditeljem ob smrti zavarovancevi. Če zavarovane 21. leto doživi, pa se njemu samemu izroči odpravnina.

mu odseku, ki ga tvorita poleg drugih tudi tov. Knaflič in Šumer.

4. Društva, ki so dolžna na članarini čez 400 Din, nimaio pravice udeležiti se (učestvovati) skupščine. (Člen 29. pravil UJU). Predsednike in blagajnike teh društev je takoj pisмено opomniti, naj poravnajo obveznosti. Ako nimaio denarja naj za ta čas najameio potrebni znesek.

Ker pet društev še ni poravnalo svojih obveznosti, je smatrala eksekutiva soglasno za konsekvntno da niti člani ožjega sosveta, ne žrjeja, ne delegatji in ne člani odsekov ki pripadajo tem društvom, nimaio pravice udeležbe na skupščini. Člani teh društev ne dobe legitimacij. Pravila moramo strogo izvajati.

6. Da se izognemo morebitnemu nesporazumljeniu in ker nekatera društva še niso poravnala svojih obveznosti, je predlagal tov. Rus, da za letos opustimo obilavo delegatov.

Odpravnino lahko imenujemo doto, ker bi prav s tem zneskom marsikak oče z vsem potrebnim opremil svojo hčer — nevesto. Ko naraste število vpisanih otrok na 1000—2000, bo odpravnina že lep znesek.

### VI. Članska plačila.

1. Člani vplačujeio prispevke samo za smrtne slučaje. Tako postopa zdaj Učit. Samopomoč.

2. Člani plačujeio prispevke za smrtne slučaje in za odpravnino za tiste, ki so dovršili 21. leto.

V obeh slučajih plača priglasenec pri sprejemu sprejemne pristojbine.

### VII. Odmera članskega prispevka.

Članski prispevek za smrtne slučaje kot za odpravnino naj bo primeren. Nizki prispevki dajo nizko posmrtnino, s visokimi prispevki pa pride marsikak plačnik v zadrego. Prispevek naj bi bil od 3 do 5 Din. Članski prispevek se določi v pravih kot a) stalen, določen znesek, b) določi ga vsakokratni redni (izredni) občni zbor ali c) določi ga od časa do časa društveni odbor. Po mojem mnenju bi bil prvi način najbolj priporočljiv.

### VIII. Posmrtnina (obsmrtina).

Posmrtnino (obsmrtino, denarno podporo) dobim, če število članov vpisanih (zavarovanih) otrok pomnožim s članskim prispevkom. Na pravi način izplačuje posmrtnino Učit. Samopomoč. Račun je jasen in priprost za člane kot za društveno upravo.

### IX. Posmrtnina. — Odpravnina.

Kdaj se nakaže posmrtnina in kdaj odpravnina? Ker se mi zdi odgovor na to vprašanje zelo važen navedem v ti točki več primerov, po katerih bi se izvedla nakazila denarnih podpor, ne da bi člane preveč obremenili, zavarovanci oziroma starši bi pa vendar le prišli do posmrtnine, odnosno odpravnine.

1. Posmrtnina se izplača za vsakega umrlega člana, odpravnina pa zavarovancu z dovršenim 21. letom: oboje brez ozira na čas pristopa

(sprejema). Ta postopek bi bil najenostavnejši in za društveno poslovanje najlažji. Ima na to hibo, da težko obremenjuje društveno blagajno, oziroma vplačevalce-člane. Izkoriščevalci (dobimo jih povsod!) bi vpisali le slabotne in boleljne otroke (za posmrtnino), zdrave otroke pa šele v zadnjih letih (zaradi odpravnine). Iz navedenih vzrokov bi ta način zavarovanja ne bil priporočljiv.

2. Ker do zdaj ni bilo takega zavarovanja, se za prehodno dobo vzame izplačilo podpor pod l. in sicer: a) posmrtnina se izplača ob smrti, če je bil zavarovaneec nad pol leta od priglasitve vpisan v društvu;

b) odpravnina le, če zavarovaneec ob času priglasitve ni dovršil 18. leta. Starostna doba 18 let velja le za prvo leto po ustanovitvi novega oddelka, na to se skozi sedem let znižuje vsakokrat za eno leto. Čez 8 let po ustanovitvi bi bili upravičenci za odpravnino le oni člani, ki so vstopili (ali bodo vstopili) v društvo v starostni dobi pod 11. letom. Za zavarovance v starostni dobi od 6. do 11. leta se izplačuje odpravnina v vsakem slučaju.

3. Za lažje umevanje vzamem članski prispevek (ob smrti ali doživetu 21. leta) 5 Din. Izplačilo odpravnine se razdeli na štiri razrede. Odpravnino preime zavarovaneec z dovršenim 21. letom, če se vpiše

I. razred: v dobi od 6. do 11. leta (5 let) 5krat število članov.

II. razred: v dobi od 11. do 15. leta (4 leta) 3krat število članov.

III. razred: v dobi od 15. do 18. leta (3 leta) 2krat število članov.

IV. razred: v dobi od 18. do 20. leta (2 leti) 1krat število članov.

V zadnjem letu (od 20 do 21. leta) vpisani član a) ne preime odpravnine ali b) se v ti starostni dobi ne spreime v društvo.

4. Če zavarovaneec izstoni ali je bil zaradi nerednega vplačevanja članskih prispevkov izključen pred 21. letom, zgubi pravico do posmrtnine, oziroma odpravnine. Vplačani znesek se mu ne vrnejo.

5. Če umrie oče (očem), plačuje članske prispevke za zavarovance mati (mačeha) ali obratno. Če umrie oče (očem) ali oče in mačeha) in ostanejo otroci brez zasebnega premoženja, dobi zavarovaneec(nci) odpravnino po 3. I. do IV. Plačevanje članskih prispevkov preneha.

### X. Pogoji za sprejem.

Vsak priglasenec, ki prosi za sprejem mora biti zdrav. Če umrie zavarovaneec prej kot v pol leta od dne priglasitve, se ne izplača posmrtnina zani za boleljne otroke (četka itd.) se zahteva zdravniško izjavo. Od staršev se zahteva za sprejem njih otrok primerno izjavo.

### XI. Sprejemne pristojbine.

Ob sprejemu bi priporočal sledeče sprejemne pristojbine: a) vpisnina 10 Din, b) rezervni fond 2 Din, c) upravlna 2 Din, d) poštnina 2 Din, e) pravila 1 Din in e) za prvi smrti slučaj ali prvo odpravnino 5 Din; skupaj 17 Din in en članski prispevek.

Vpisani člani plačujeio članski prispevek za smrtne slučaje, oziroma odpravnino, letno enkrat pa znesek za rezervni fond in upravlnino. Navedeni zneski služijo le za primer, odloča naj o tem občni zbor. Ta razporedba v pravih lahko odpade, če se sklene da določi sprejemne pristojbine za vsako leto (ali več let) v naprej društveni odbor ali občni zbor.

### XII. Dodatek.

Točka V., VI., VII., IX. in XI. vsebujeio po več medsebojno si nasprotujočih nasvetov, katere se mora v pravih zravnat. Pravila za otroški oddelek — ki naj bi bila le dodatek k pravilom Učiteljske Samopomoči — naj sestavi društveni odbor, izredni občni zbor naj jih pa pregleda, popravi in spreime. Letošnji občni zbor (18. julija 1926 v Celju) naj se v glavnem izreče ali naj se upele podpornu društvu za otroke ali ne.

### Vabilo k sodelovanju.

Tu sem navedel nekaj točk, po katerih bi se dal osnovati novi podporni odsek Učit. Samopomoči, to je za otroke društvenih članov. Nikakor si ne domišljam, da bi bile prav te točke tiste, po katerih bi se to zavarovanje moralo izvesti. Vsa zadeva zahteva tehtnega razmišljanja v mnogih točkah utemeljenih za- in protiugovorov predno se do dobrega razčisti in izlušči najboljše.